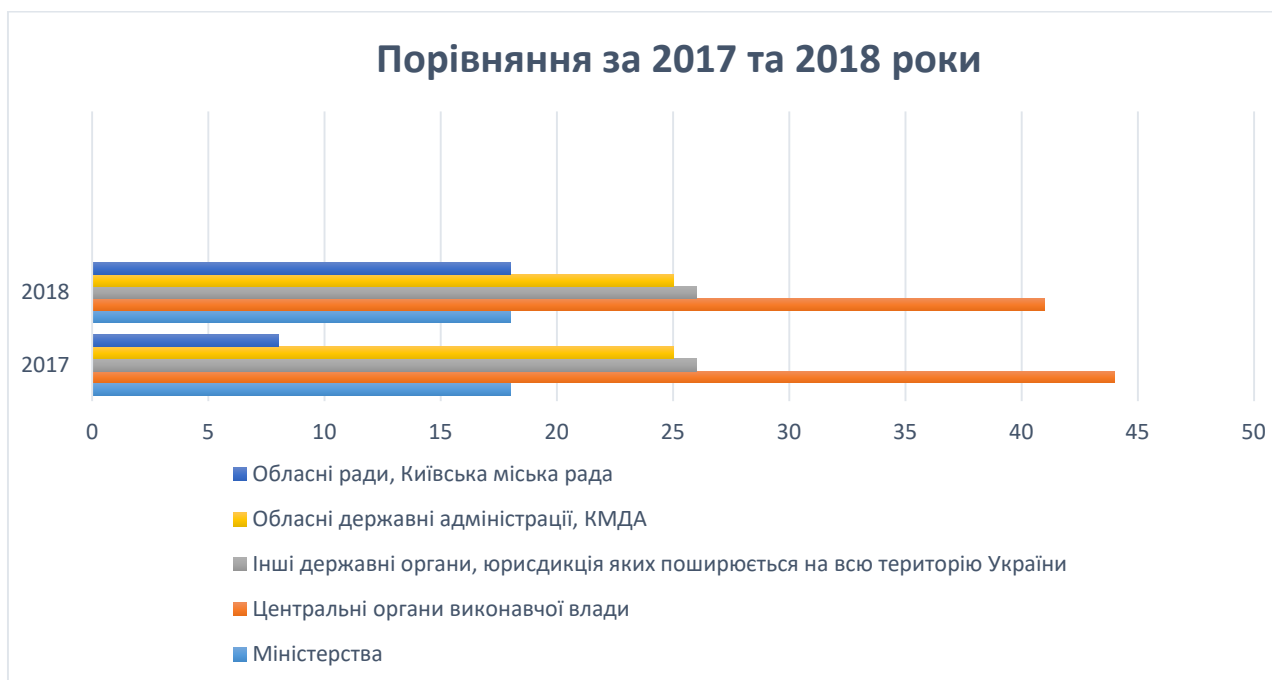

АНАЛІЗ

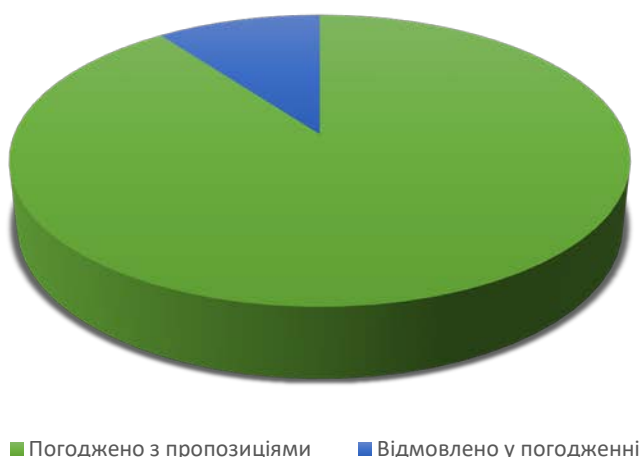
виконання антикорупційних програм органів влади у 2018 році

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство), відповідно до пункту 7 частини першої статті 11 Закону України «Про запобігання корупції», провело аналіз звітної інформації 124 органів влади щодо реалізації заходів, визначених у їх антикорупційних програмах протягом 2018 року.

У 2018 році до Національного агентства на погодження надійшли антикорупційні програми від 128 органів влади, зокрема від міністерств – 18, від інших центральних органів виконавчої влади – 41, від обласних, міських державних адміністрацій – 25, від обласних, міських рад – 18, від інших органів влади – 26. Із вказаних 128 антикорупційних програм погоджено з пропозиціями – 115 програм, відмовлено в погодженні (не погоджено) – 13.

Статистика за 2018 рік

При цьому слід зазначити, що окремі органи влади у 2018 році реалізовували свої функції та повноваження без погодженої антикорупційної програми, а відтак безсистемно, за відсутності проведеної оцінки корупційних ризиків у їх діяльності та, відповідно, без вжиття заходів щодо усунення таких ризиків (Державна служба геології та надр України, Миколаївська й Черкаська ОДА та низка інших органів влади).

Стосовно заходів з реалізації засад загальної відомчої політики органів влади щодо запобігання та протидії корупції слід вказати, що такі заходи продовжують носити здебільшого загальний характер, без урахування відповідної відомчої специфіки кожного окремого органу.

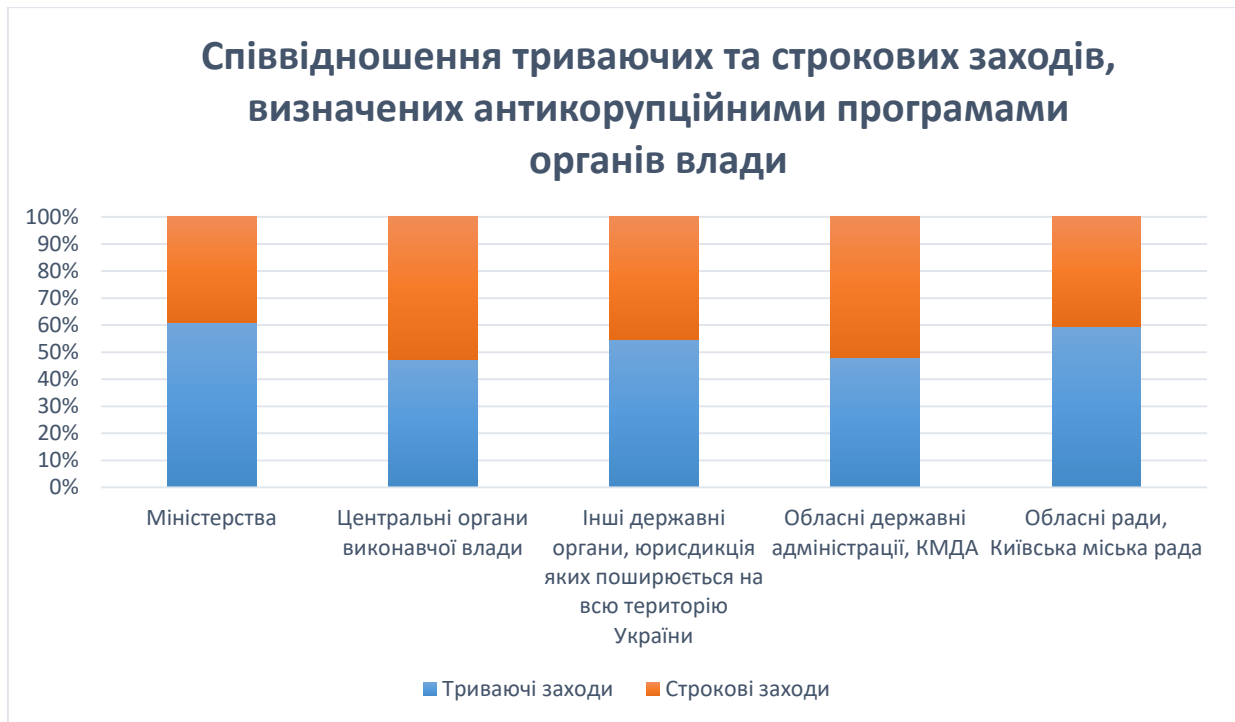
Для прикладу, заходи з реалізації загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в системі освіти і науки (охорони здоров'я, соціальної політики тощо) мають охоплювати всі заклади та установи відповідної сфери та передбачати єдину систему заходів із запобігання корупції, а також забезпечення координації та контролю за їх реалізацією з боку відповідного центрального органу влади.

За наведених обставин провести якісну оцінку результатів виконання таких заходів органами влади є неможливим.

Крім того, негативною практикою є встановлення органами влади неконкретних строків впровадження заходів з реалізації засад загальної відомчої політики органів влади щодо запобігання та протидії корупції (наприклад – постійно), що унеможливорює реальне визначення кількісних показників виконання таких заходів.

Щодо заходів з усунення внутрішніх корупційних ризиків у діяльності органів влади слід зазначити, що вони полягали у внесенні змін до внутрішніх нормативно-правових актів, прийнятті нових нормативно-правових актів та

актів розпорядчого характеру, деталізації адміністративних процедур, усуненні колізій або прогалин, усуненні необґрунтованих дискреційних повноважень посадових осіб та органів влади, впровадженні внутрішніх кодексів поведінки з механізмами попередження, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів, а також обмежень та правил щодо одержання подарунків, переваг, пільг тощо; запровадженні та належному функціонуванні нових форм і методів відомчого контролю та моніторингу.

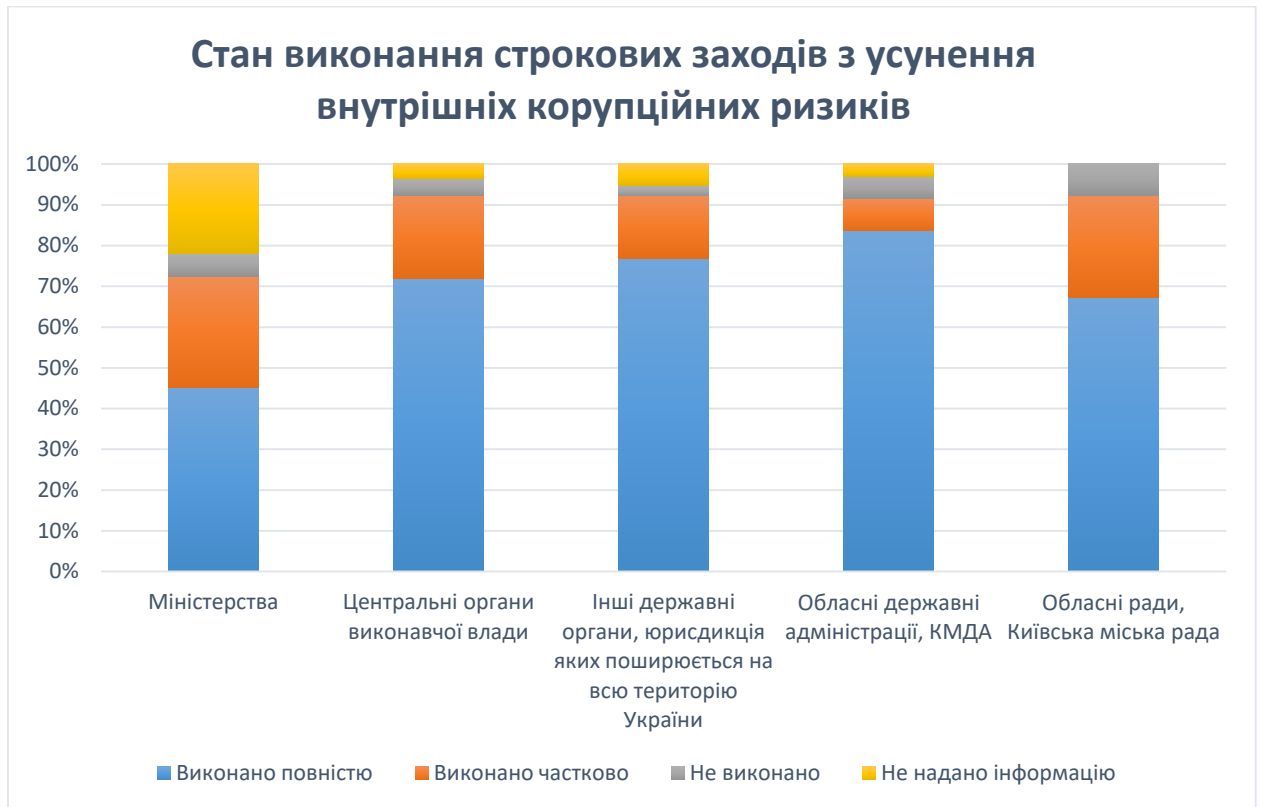

Поряд з цим при невиконанні заходів з усунення внутрішніх корупційних ризиків органи влади мають проаналізувати такі обставини та врахувати це під час чергової оцінки корупційних ризиків у їх діяльності.

В цілому, ефективність заходів щодо усунення корупційних ризиків у діяльності органів влади безпосередньо залежить від якості роботи комісії з оцінки корупційних ризиків в їх діяльності або рівня компетентності уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції, а також спроможності реалізовувати ним свої функції в конкретному органі влади.

Таким чином, для того щоб оцінити конкретний вплив від реалізації таких заходів, доцільним є здійснення окремого поглибленого аналізу результатів їх впровадження в кожному окремому органі влади.

Окремо доводиться констатувати надзвичайно низький рівень активності та залученості представників громадськості до процесу оцінки корупційних ризиків та підготовки антикорупційних програм органами влади. Вказана ситуація пов'язана з низьким фаховим рівнем представників громадськості, відсутністю ініціативності та бажання брати участь у цих процесах.

Органами влади за результатами оцінки корупційних ризиків виявлено 52 **зовнішні корупційні ризики**, які полягають, зокрема, у недосконалому нормативно-правових актів, суб'єктом прийняття яких не є орган влади. Так, для прикладу, Фондом соціального страхування України заходом з усунення зовнішнього корупційного ризику визначено підготувати пропозиції щодо внесення змін до Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1232, в частині визначення чітких термінів надання роботодавцем повідомлення про нещасні випадки; Сумською обласною державною адміністрацією з метою мінімізації причин виникнення корупційного ризику пропонується подати пропозиції до Мінінфраструктури щодо необхідності розробки підзаконного нормативно-правового акту, який врегулює питання відбору об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

При цьому, враховуючи положення пункту 5 розділу V Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848, листом Національного агентства від 25 січня 2018 року № 30-01/3436/18 до Кабінету Міністрів України направлено для розгляду перелік виявлених зовнішніх корупційних ризиків та пропозицій щодо їх усунення.

За результатами узагальнення інформації, наданої органами влади щодо усунення зовнішніх корупційних ризиків, які полягають у недосконалому нормативно-правових актів та, яку було направлено до Кабінету Міністрів України вбачається, що органи влади розпочали роботу щодо усунення вказаних ризиків, наприклад:

Міністерство соціальної політики України розробило проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (наразі даний проект надано на опрацювання до Кабінету Міністрів України);

Державною інспекцією ядерного регулювання України з метою перегляду процедури ліцензування та видачі документів дозвільного характеру розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії»;

Міністерством економічного розвитку та торгівлі України розроблено проекти законів «Про внесення змін до Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту», «Про внесення змін до Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту», «Про внесення змін до Закону України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україні», «Про внесення змін до Митного кодексу», «Про внесення змін до деяких законів України у сфері торговельного захисту».

Щодо навчань та заходів з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування, органами влади протягом звітного періоду проводились навчання, семінари, круглі столи, тренінги, інформаційні кампанії та інші заходи з поширення інформації щодо антикорупційних програм.

Наприклад, за результатами аналізу звітної інформації, наданої обласними державними адміністраціями, вбачається, що безпосередньо на місцях у 2018 році вони провели понад 90 навчальних заходів (зокрема, Херсонська ОДА, Житомирська ОДА та інші обласні адміністрації).

Найпоширеніші теми навчань

Крім проведених тренінгів в межах органу влади працівниками апарату Національного агентства проведено 82 навчальних заходи, учасниками яких стали понад 5000 представників державних органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Водночас під час аналізу звітної інформації встановлено, що деякі органи влади не приділяють належної уваги проведенню антикорупційних навчальних заходів в межах свого органу, що свідчить про відсутність превентивної складової в діяльності їх уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції.

Наприклад, у звітах відсутня інформація про кількість проведених навчальних заходів, аудиторію та інколи взагалі не надано інформацію щодо проведених тренінгів, хоча зазначена інформація включалася до їхніх антикорупційних програм відповідно до частини другої статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» (зокрема, у звітах Міністерства освіти та науки України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державного агентства України з питань кіно, Сумської й Закарпатської ОДА та інших органів влади).

За результатами проведеного аналізу керівникам органів влади **пропонується:**

розглянути підсумки виконання антикорупційних програм у 2018 році та прийняти відповідні управлінські рішення щодо усунення недоліків під час підготовки, виконання антикорупційних програм та проведення оцінки корупційних ризиків у їх діяльності;

у разі встановлення за результатами моніторингу та оцінки виконання антикорупційних програм невиконання тих чи інших заходів вживати заходи дисциплінарного впливу до відповідальних виконавців таких заходів;

вжити заходів щодо максимального залучення незалежних експертів та представників громадськості до проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності органів влади;

звернути увагу на персональну відповідальність керівників органів влади за належний рівень організації роботи з запобігання та виявлення корупції, в тому числі підготовки антикорупційної програми та проведення регулярної оцінки корупційних ризиків у діяльності органу.
